

(สำเนา)

เลขที่ ๑๐๓๙๙/๒๕๕๑ วันที่ ๒๕ ก.ค. ๒๕๕๑

สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

ที่ นร ๐๔๐๔/๕๕๘๐

สำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรี

ทำเนียบรัฐบาล กทม. ๑๐๓๐๐

๒๕ กรกฎาคม ๒๕๕๑

เรื่อง ร่างพระราชบัญญัติเกี่ยวกับการเงิน

เรียน เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

อ้างถึง ๑. หนังสือสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ที่ สผ ๐๐๑๔/๔๖๖๐ ลงวันที่ ๒๑ พฤษภาคม ๒๕๕๑

๒. หนังสือสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ด่วนที่สุด ที่ สผ ๐๐๑๔/๕๗๖๑ ลงวันที่ ๑๓ มิถุนายน ๒๕๕๑

สิ่งที่ส่งมาด้วย สำเนาร่างพระราชบัญญัติสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน พ.ศ. จำนวน ๒ ฉบับ ซึ่งนายกรัฐมนตรี

ลงนามรับรองแล้ว

ตามที่สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ได้ส่งร่างพระราชบัญญัติสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน

พ.ศ. (นายนิพิฏฐ์ อินทรสมบัติ กับคณะ เป็นผู้เสนอ) และร่างพระราชบัญญัติสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน

พ.ศ. (ผู้ตรวจการแผ่นดิน เป็นผู้เสนอ) ไปเพื่อนายกรัฐมนตรีพิจารณาลงนามรับรอง เนื่องจากเป็นร่างพระราชบัญญัติ

เกี่ยวกับการเงิน นั้น

บัดนี้ สำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรี ได้นำกราบเรียนนายกรัฐมนตรีพิจารณาลงนามรับรอง

ร่างพระราชบัญญัติทั้ง ๒ ฉบับดังกล่าวแล้ว ตามสิ่งที่ส่งมาด้วย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา และดำเนินการต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(ลงชื่อ) อเนก เพิ่มวงศ์เสนีย์

(นายอเนก เพิ่มวงศ์เสนีย์)

รองเลขาธิการนายกรัฐมนตรีฝ่ายบริหาร

ปฏิบัติราชการแทน เลขาธิการนายกรัฐมนตรี

สำนักประสานงานการเมือง

โทร. ๐ ๒๒๘๘ ๔๐๐๐ ต่อ ๔๘๙๗

โทรสาร ๐ ๒๖๒๙ ๙๒๐๑ ๐ ๒๒๘๒ ๓๖๗๒

สำเนาถูกต้อง

(นางสาวรุ่งนภา ชันธิโชติ)

ผู้อำนวยการกลุ่มงานระเบียบวาระ

สำนักการประชุม

วันนา พิมพ์

ตรวจ

ด่วนที่สุด

ที่ ผผ ๐๗/๓๕๖๖

สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร
เลขรับ..... ๕ / ๒๕๖๖
วันที่..... ๑๑ มิ.ย. ๒๕๖๖
เวลา..... ๑๖.๐๓ น.

สำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน
๑๑๕๓ อาคารเอ็กซิม ชั้น ๒๐ ถนนพหลโยธิน
สามเสนใน พญาไท กทม. ๑๐๕๐๐

๑๑ มิถุนายน ๒๕๕๑

เรื่อง ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยผู้ตรวจการแผ่นดิน พ.ศ. และร่างพระราชบัญญัติ
สำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน พ.ศ.

กราบเรียน ประธานสภาผู้แทนราษฎร

สิ่งที่ส่งมาด้วย ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญและร่างพระราชบัญญัติ รวม ๒ ฉบับ

โดยที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๒๕๒ ถึง
มาตรา ๒๕๕ ได้บัญญัติให้มีการเปลี่ยนแปลงเกี่ยวกับอำนาจหน้าที่ของผู้ตรวจการแผ่นดิน, และให้มี
สำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดินเป็นหน่วยงานที่เป็นอิสระในการบริหารงานบุคคล การงบประมาณ และการ
ดำเนินการอื่นตามที่กฎหมายบัญญัติ ประกอบกับมาตรา ๓๐๒ ของรัฐธรรมนูญดังกล่าวบัญญัติให้ปรับปรุง
พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภา พ.ศ. ๒๕๕๒ ให้แล้วเสร็จภายใน
กำหนดหนึ่งปีนับแต่วันประกาศใช้รัฐธรรมนูญ

ประธานผู้ตรวจการแผ่นดินและผู้ตรวจการแผ่นดินร่วมกันพิจารณาแล้วเห็นว่า เพื่อให้การ
ดำเนินการเป็นไปตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญ จึงได้ปรับปรุงพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญดังกล่าว
โดยเสนอร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญและร่างพระราชบัญญัติ รวม ๒ ฉบับ ที่เกี่ยวข้องดังนี้

๑. ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยผู้ตรวจการแผ่นดิน พ.ศ. และ
๒. ร่างพระราชบัญญัติสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน พ.ศ.

จึงกราบเรียนมาเพื่อโปรดนำเสนอสภาผู้แทนราษฎรพิจารณา ตามรัฐธรรมนูญ
แห่งราชอาณาจักรไทยต่อไปด้วย จักขอบคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถืออย่างยิ่ง

กลุ่มงานบริหารทั่วไป สำนักงานการประช.
รับที่ ผผ ๒๕๕๑
วันที่ ๑๑ มิ.ย. ๒๕๖๖ เวลา ๑๗.๑๐ น.
ส่งกลุ่มงาน.....ดำเนินการ

พลเอก

(ธีรเดช มีเพียร)

ประธานผู้ตรวจการแผ่นดิน

กลุ่มงานระเบียบวาระ
รับที่ ๕๕ / ๒๕๕๑
วันที่ ๒๕ / ๖.๑.๕๑ เวลา ๑๐.๐๐ น.

สำนักกฎหมาย

โทร. ๐ ๒๒๕๕ ๓๕๒๐

โทรสาร ๐ ๒๒๕๕ ๐๔๘๖

www.ombudsman.go.th

กลุ่มงานพระราชบัญญัติและนิติ ๑
รับที่..... ๕๐ / ๒๕๕๑
วันที่ ๑๑ / มิ.ย. / ๕๑ เวลา ๑๗.๑๕ น.

บันทึกหลักการและเหตุผล
ประกอบร่างพระราชบัญญัติสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน
พ.ศ.

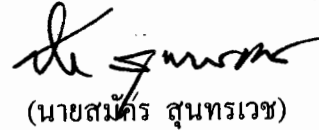
หลักการ

ให้มีกฎหมายว่าด้วยสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน

เหตุผล

โดยที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย บัญญัติให้มีสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน เป็นหน่วยงานที่เป็นอิสระในการบริหารงานบุคคล การงบประมาณ และการดำเนินการอื่นตามที่ กฎหมายบัญญัติ เพื่อให้เป็นไปตามเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

รับรอง

(นายสมัคร สุนทรเวช)

นายกรัฐมนตรี

๒๓ กรกฎาคม ๒๕๕๑

ร่าง

พระราชบัญญัติ

สำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน

พ.ศ.

.....

.....

.....

.....

โดยที่เป็นการสมควรมีกฎหมายว่าด้วยสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน

.....

.....

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน

พ.ศ.”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศใน
ราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ในพระราชบัญญัตินี้

“สำนักงาน” หมายความว่า สำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน

“เลขาธิการ” หมายความว่า เลขาธิการสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน

มาตรา ๔ ให้มีสำนักงานเป็นหน่วยงานของรัฐที่เป็นอิสระตามรัฐธรรมนูญ
มีฐานะเป็นนิติบุคคล และอยู่ภายใต้การกำกับดูแลของประธานผู้ตรวจการแผ่นดินโดยความเห็นชอบ
ร่วมกันของผู้ตรวจการแผ่นดิน

กิจการของสำนักงานไม่อยู่ภายใต้บังคับแห่งกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองแรงงาน
กฎหมายว่าด้วยแรงงานสัมพันธ์ กฎหมายว่าด้วยการประกันสังคม และกฎหมายว่าด้วยเงินทดแทน
ทั้งนี้ เลขาธิการ รองเลขาธิการ พนักงาน และลูกจ้างของสำนักงานต้องได้รับความคุ้มครองและ
ประโยชน์ตอบแทนไม่น้อยกว่าที่กำหนดไว้ในกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองแรงงาน กฎหมายว่าด้วย
การประกันสังคม และกฎหมายว่าด้วยเงินทดแทน

มาตรา ๕ สำนักงาน มีหน้าที่รับผิดชอบเกี่ยวกับกิจการทั่วไปของผู้ตรวจการแผ่นดิน และให้มีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

(๑) รับผิดชอบงานธุรการของผู้ตรวจการแผ่นดิน

(๒) ศึกษา รวบรวม วิเคราะห์ข้อมูล สนับสนุนให้มีการศึกษาวิจัย และจัดทำ

ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับภารกิจของผู้ตรวจการแผ่นดิน

(๓) เผยแพร่วิชาการ ให้ความรู้และการศึกษาแก่ประชาชนเกี่ยวกับผู้ตรวจการแผ่นดิน และประมวลจริยธรรมของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ข้าราชการ และเจ้าหน้าที่ของรัฐ

(๔) ประสานงานกับหน่วยราชการ หน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ ราชการส่วนท้องถิ่น องค์กรอื่น และประชาชนเกี่ยวกับการดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ของผู้ตรวจการแผ่นดิน

(๕) ปฏิบัติการอื่นตามที่ผู้ตรวจการแผ่นดินมอบหมาย

มาตรา ๖ ในการกำกับดูแลสำนักงาน ให้ประธานผู้ตรวจการแผ่นดินโดยความเห็นชอบร่วมกันของผู้ตรวจการแผ่นดินมีอำนาจออกระเบียบหรือประกาศเกี่ยวกับการบริหารงานบุคคล การงบประมาณ การเงินและทรัพย์สิน และการดำเนินการอื่นในเรื่องดังต่อไปนี้

(๑) การจัดแบ่งส่วนงานของสำนักงานและขอบเขตหน้าที่ของส่วนงานดังกล่าว

(๒) การกำหนดตำแหน่ง อัตราเงินเดือน ค่าตอบแทน และประโยชน์ตอบแทนอื่น ของเลขาธิการ รองเลขาธิการ พนักงาน และลูกจ้างของสำนักงาน

(๓) การคัดเลือก การบรรจุ การแต่งตั้ง การถอดถอน วินัย และการลงโทษทางวินัย การออกจากตำแหน่ง การร้องทุกข์ และการอุทธรณ์การลงโทษ สำหรับเลขาธิการ รองเลขาธิการ และพนักงานของสำนักงาน รวมทั้งวิธีการ และเงื่อนไขในการจ้างลูกจ้างของสำนักงาน

(๔) การคัดเลือก การกำหนดอัตราค่าจ้างหรือค่าตอบแทน ตลอดจนการกำหนดเงินเพิ่มพิเศษ สำหรับข้าราชการ พนักงาน หรือลูกจ้างซึ่งมาปฏิบัติงานเป็นพนักงานของสำนักงาน เป็นการชั่วคราว ตามมาตรา ๑๑

(๕) การจ้างและการแต่งตั้งบุคคลหรือคณะบุคคลเพื่อเป็นกรรมการ ที่ปรึกษา ผู้ทรงคุณวุฒิ ผู้เชี่ยวชาญหรือผู้ชำนาญการเฉพาะด้านอันจะเป็นประโยชน์ต่อการปฏิบัติหน้าที่ของผู้ตรวจการแผ่นดินและสำนักงาน รวมทั้งอัตราค่าตอบแทนและประโยชน์ตอบแทนอื่น

(๖) การบริหารและจัดการการเงินและทรัพย์สินของสำนักงาน

(๗) การกำหนดมาตรฐานทางจริยธรรม และแนวปฏิบัติของผู้ปฏิบัติงานในสำนักงาน

(๘) การกำหนดระเบียบและการแต่งกายของผู้ตรวจการแผ่นดิน เลขาธิการ รองเลขาธิการ พนักงาน และลูกจ้างของสำนักงาน

(๙) การจัดสวัสดิการหรือการสงเคราะห์อื่นแก่เลขาธิการ รองเลขาธิการ พนักงาน และลูกจ้างของสำนักงาน

(๑๐) การดำเนินการอื่นใดที่อยู่ในอำนาจหน้าที่ของผู้ตรวจการแผ่นดิน

มาตรา ๗ ให้สำนักงานมีเลขาธิการคนหนึ่ง ซึ่งประธานผู้ตรวจการแผ่นดินแต่งตั้งขึ้น โดยความเห็นชอบร่วมกันของผู้ตรวจการแผ่นดิน เป็นผู้บังคับบัญชาพนักงานและลูกจ้างของสำนักงาน และรับผิดชอบการปฏิบัติงานของสำนักงาน ขึ้นตรงต่อประธานผู้ตรวจการแผ่นดิน

มาตรา ๘ เลขาธิการต้องเป็นผู้มีความเป็นกลางทางการเมือง มีความซื่อสัตย์สุจริต เป็นที่ประจักษ์ มีสัญชาติไทยโดยการเกิด มีอายุไม่เกินหกสิบห้าปีบริบูรณ์ และมีคุณวุฒิ ประสบการณ์ และความสำเร็จในการบริหารตามที่ประธานผู้ตรวจการแผ่นดินและผู้ตรวจการแผ่นดินร่วมกันกำหนด เลขาธิการมีวาระการดำรงตำแหน่งสี่ปีนับแต่วันที่ได้รับการแต่งตั้ง และอาจได้รับแต่งตั้งใหม่ได้ แต่จะดำรงตำแหน่งติดต่อกันเกินสองวาระไม่ได้

มาตรา ๙ เลขาธิการมีหน้าที่ควบคุมดูแลงานโดยทั่วไปของสำนักงานให้เป็นไปตามกฎหมาย ระเบียบ ประกาศ และมติของผู้ตรวจการแผ่นดิน และให้มีอำนาจ ดังนี้

(๑) บรรจุ แต่งตั้ง ถอดถอน เลื่อน ลดเงินเดือนหรือค่าจ้าง ลงโทษทางวินัยพนักงานหรือลูกจ้างของสำนักงาน ตลอดจนให้พนักงานหรือลูกจ้างของสำนักงานออกจากตำแหน่ง

(๒) วางระเบียบเกี่ยวกับการปฏิบัติงานของพนักงานหรือลูกจ้างในสำนักงาน และข้าราชการ พนักงาน หรือลูกจ้างซึ่งมาปฏิบัติงานเป็นพนักงานในสำนักงาน

(๓) วางระเบียบเกี่ยวกับการปฏิบัติงานของสำนักงาน

มาตรา ๑๐ ในกิจการของสำนักงานที่เกี่ยวกับบุคคลภายนอก ให้เลขาธิการเป็นผู้แทนของสำนักงาน เพื่อการนี้เลขาธิการจะมอบอำนาจให้บุคคลใดปฏิบัติงานเฉพาะอย่างแทนก็ได้ แต่ต้องเป็นไปตามระเบียบที่ประธานผู้ตรวจการแผ่นดินโดยความเห็นชอบร่วมกันของผู้ตรวจการแผ่นดินกำหนด

ระเบียบที่ประธานผู้ตรวจการแผ่นดินโดยความเห็นชอบร่วมกันของผู้ตรวจการแผ่นดิน กำหนดตามวรรคหนึ่งให้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา

มาตรา ๑๑ ผู้ตรวจการแผ่นดินอาจขอให้ข้าราชการ พนักงานหรือลูกจ้างของหน่วยราชการ หน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ หรือราชการส่วนท้องถิ่น มาปฏิบัติงานเป็นพนักงานหรือลูกจ้างในสำนักงานเป็นการชั่วคราวได้ ทั้งนี้ เมื่อได้รับการอนุมัติจากผู้บังคับบัญชาของผู้นั้นแล้วแต่กรณี

ข้าราชการ พนักงาน หรือลูกจ้างผู้ใดได้รับอนุมัติให้มาปฏิบัติงานเป็นพนักงานหรือลูกจ้างของสำนักงานตามวรรคหนึ่ง ให้ถือว่าเป็นการได้รับอนุญาตให้ออกจากราชการหรือออกจากงานไปปฏิบัติงานใด ๆ และให้นับเวลาระหว่างที่มาปฏิบัติงานในสำนักงานสำหรับการคำนวณบำเหน็จบำนาญหรือประโยชน์ตอบแทนอื่นทำนองเดียวกันเสมือนอยู่ปฏิบัติราชการหรือปฏิบัติงานเต็มเวลาดังกล่าว แล้วแต่กรณี

ในกรณีที่ข้าราชการ พนักงาน หรือลูกจ้างตามวรรคหนึ่ง ขอกลับเข้ารับราชการ หรือปฏิบัติงานในสังกัดเดิมภายในกำหนดเวลาที่อนุมัติ ให้ผู้นั้นมีสิทธิได้รับการบรรจุและแต่งตั้ง ให้ดำรงตำแหน่งและรับเงินเดือนตามข้อตกลงที่ทำไว้ในการอนุมัติตามวรรคหนึ่ง

มาตรา ๑๒ ให้สำนักงาน โดยความเห็นชอบร่วมกันของผู้ตรวจการแผ่นดิน เสนอบประมาณรายจ่ายต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อจัดสรรเป็นเงินอุดหนุนของผู้ตรวจการแผ่นดิน และสำนักงาน ไว้ในร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีหรือร่างพระราชบัญญัติ งบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติม แล้วแต่กรณี

ในกรณีที่สำนักงานเห็นว่างบประมาณรายจ่ายที่ได้รับการจัดสรรให้ไม่เพียงพอ ให้สำนักงานโดยความเห็นชอบร่วมกันของผู้ตรวจการแผ่นดินเสนอคำขอแปรญัตติต่อคณะกรรมการ พิจารณางบประมาณของสภาผู้แทนราษฎรได้โดยตรง

มาตรา ๑๓ ให้สำนักงานมีอำนาจในการปกครอง ดูแล บำรุงรักษาทรัพย์สิน ของสำนักงาน

ทรัพย์สินของสำนักงานเป็นทรัพย์สินของแผ่นดิน และไม่อยู่ในความรับผิดชอบ แห่งการบังคับคดี และผู้ใดจะยกอายุความขึ้นเป็นข้อต่อสู้มิได้

มาตรา ๑๔ ให้สำนักงานจัดทำงบดุล งบการเงินและบัญชี แล้วส่งผู้สอบบัญชี ภายในเก้าสิบวันนับแต่วันสิ้นปีบัญชี

ให้สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินเป็นผู้สอบบัญชีของสำนักงาน และให้ทำการ ตรวจสอบรับรองบัญชีและการเงินทุกประเภท รวมทั้งประเมินผลการใช้จ่ายเงินและทรัพย์สิน ของสำนักงาน โดยแสดงให้เห็นด้วยว่าการใช้จ่ายดังกล่าวเป็นไปตามวัตถุประสงค์ ประหยัด และได้ผลตามเป้าหมายเพียงใด แล้วทำรายงานเสนอผลการสอบบัญชีต่อรัฐสภาและคณะรัฐมนตรี โดยไม่ชักช้า

มาตรา ๑๕ ให้โอนบรรดากิจการ ทรัพย์สิน สิทธิ หนี้ พนักงาน ลูกจ้าง และเงินงบประมาณของสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภาตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ ว่าด้วยผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภา พ.ศ. ๒๕๔๒ ไปเป็นของสำนักงานตามพระราชบัญญัตินี้

ให้ถือว่าบรรดาข้าราชการ พนักงาน หรือลูกจ้างของหน่วยราชการ หน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ หรือราชการส่วนท้องถิ่น ที่ได้รับอนุมัติให้มาปฏิบัติงานเป็นพนักงานหรือลูกจ้าง ในสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภาเป็นการชั่วคราวตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ ว่าด้วยผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภา พ.ศ. ๒๕๔๒ ได้รับอนุมัติให้มาปฏิบัติงานในสำนักงานผู้ตรวจการ แผ่นดินเป็นการชั่วคราวตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๑๖ ให้เลขานุการสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภา
ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภา พ.ศ. ๒๕๕๒
ซึ่งดำรงตำแหน่งอยู่ในวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ เป็นเลขานุการตามพระราชบัญญัตินี้
และให้ดำรงตำแหน่งต่อไปจนกว่าจะครบวาระ

มาตรา ๑๗ บรรดาระเบียบ ประกาศ คำสั่ง หรือมติของผู้ตรวจการแผ่นดิน
ของรัฐสภาตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภา พ.ศ. ๒๕๕๒
ซึ่งใช้บังคับอยู่ในวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้มีผลใช้บังคับต่อไป จนกว่าจะมีระเบียบ ประกาศ
คำสั่ง หรือมติตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยผู้ตรวจการแผ่นดินหรือพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๑๘ ให้ประธานผู้ตรวจการแผ่นดินรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

.....

.....

บันทึกวิเคราะห์สรุปสาระสำคัญ
ร่างพระราชบัญญัติสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน พ.ศ.

ความเป็นมาและเหตุผลความจำเป็น

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐

๑. มาตรา ๒๔๒ บัญญัติให้มีสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน เป็นหน่วยงานที่เป็นอิสระในการบริหารงานบุคคล การงบประมาณ และการดำเนินการอื่น ทั้งนี้ ตามที่กฎหมายบัญญัติ

๒. มาตรา ๓๐๒ บัญญัติให้พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภา พ.ศ. ๒๕๔๒ มีผลใช้บังคับต่อไป โดยให้ประธานผู้ตรวจการแผ่นดินเป็นผู้รักษาการตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ และให้ผู้รักษาการตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ดำเนินการปรับปรุงพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภา พ.ศ. ๒๕๔๒ เพื่อให้เป็นไปตามที่บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญภายในหนึ่งปีนับแต่วันประกาศใช้รัฐธรรมนูญนี้

โดยที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภา พ.ศ. ๒๕๔๒ มีบทบัญญัติที่สำคัญแยกออกเป็นสองส่วน กล่าวคือ บทบัญญัติเกี่ยวกับผู้ตรวจการแผ่นดิน และสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน ประกอบกับรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๔๒ และมาตรา ๓๐๒ ดังกล่าว บัญญัติให้ผู้ตรวจการแผ่นดินมีคุณสมบัติและลักษณะต้องห้ามตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยผู้ตรวจการแผ่นดิน และให้มีสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดินเป็นหน่วยงานที่เป็นอิสระตามที่กฎหมายบัญญัติ ดังนั้น ในการปรับปรุงพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญดังกล่าว จึงจำเป็นต้องเสนอร่างกฎหมายในเรื่องนี้ รวม ๒ ฉบับ กล่าวคือ

๑. ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยผู้ตรวจการแผ่นดิน พ.ศ.

๒. ร่างพระราชบัญญัติสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน พ.ศ.

ซึ่งร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญและร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวมีความเกี่ยวพันกันในลักษณะของกฎหมายที่มีความจำเป็นต้องเสนอ พิจารณา และประกาศใช้บังคับพร้อมกัน

สาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน

การพิจารณาปรับปรุงพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญดังกล่าว ได้นำเอาบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ และพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภา พ.ศ. ๒๕๔๒ มาเป็นหลักในการพิจารณาปรับปรุง โดยมีสาระสำคัญ ดังนี้

๑. ให้มีสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน เป็นหน่วยงานของรัฐที่เป็นอิสระตามรัฐธรรมนูญ มีฐานะเป็นนิติบุคคล และอยู่ภายใต้การกำกับดูแลของประธานผู้ตรวจการแผ่นดินโดยความเห็นชอบของผู้ตรวจการแผ่นดิน มีหน้าที่รับผิดชอบเกี่ยวกับกิจการทั่วไปของผู้ตรวจการแผ่นดิน (มาตรา ๔ มาตรา ๕ และมาตรา ๑๓)

๒. ในการกำกับดูแลสำนักงาน ให้ประธานผู้ตรวจการแผ่นดินโดยความเห็นชอบของผู้ตรวจการแผ่นดินมีอำนาจออกระเบียบหรือประกาศเกี่ยวกับการบริหารงานบุคคล การงบประมาณ การเงินและทรัพย์สิน และการดำเนินการอื่นตามที่กฎหมายกำหนด (มาตรา ๖)

๓. ให้มีเลขาธิการคนหนึ่ง ซึ่งประธานผู้ตรวจการแผ่นดินแต่งตั้งขึ้นโดยความเห็นชอบร่วมกันของผู้ตรวจการแผ่นดิน เป็นผู้บังคับบัญชาพนักงานและลูกจ้างของสำนักงาน และรับผิดชอบการปฏิบัติงานของสำนักงาน ขึ้นตรงต่อประธานผู้ตรวจการแผ่นดิน (มาตรา ๗)

๔. คุณสมบัติ วาระการดำรงตำแหน่ง และอำนาจหน้าที่ของเลขาธิการ (มาตรา ๘ มาตรา ๙ และมาตรา ๑๐)

๕. ให้สำนักงานโดยความเห็นชอบของผู้ตรวจการแผ่นดินเสนองบประมาณรายจ่ายต่อคณะรัฐมนตรี เพื่อจัดสรรเป็นเงินอุดหนุนของผู้ตรวจการแผ่นดินและสำนักงาน ในกรณีที่สำนักงานเห็นว่างบประมาณรายจ่ายที่ได้รับการจัดสรรให้ไม่เพียงพอ ให้เสนอคำขอแปรญัตติต่อคณะกรรมการพิจารณาของสภาผู้แทนราษฎรได้โดยตรง (มาตรา ๑๒)

๖. ให้สำนักงานจัดทำงบดุล งบการเงินและบัญชี แล้วส่งผู้สอบบัญชีภายในเก้าสิบวันนับแต่วันสิ้นปีบัญชี โดยให้สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินเป็นผู้สอบบัญชีของสำนักงาน (มาตรา ๑๔)

๖. บทเฉพาะกาล รองรับบรรดากิจการ ทรัพย์สิน เลขาธิการ พนักงานและลูกจ้าง และระเบียบประกาศ คำสั่ง หรือมติของผู้ตรวจการแผ่นดิน (มาตรา ๑๕ ถึงมาตรา ๑๗)

๗. ให้ประธานผู้ตรวจการแผ่นดิน รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ (มาตรา ๑๘)

สำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน
มิถุนายน ๒๕๕๑